

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності у закладах дошкільної освіти»

здобувача ступеня доктора філософії

з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Вінарчук Наталії Миколаївни

1. Актуальність теми дисертації

Питання здоров'я є надзвичайно актуальним: пандемія коронавірусу, повномасштабне вторгнення росії в Україну, психоемоційне напруження, малорухливий спосіб життя, неякісне харчування негативно вплинули на стан здоров'я кожного громадянина. Зазначені чинники актуалізують необхідність формування у дітей навичок ведення здорового способу життя, бережливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я тих, хто їх оточує.

Проблема професійної підготовки майбутніх вихователів набуває важливості, адже відсутність належного рівня готовності зумовлює необхідність здійснення наукового пошуку технологій, педагогічних умов, змісту, форм професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти.

Актуальність дослідження Вінарчук Наталії Миколаївни полягає в тому, що в сучасному світі необхідно сформувати готовність до здоров'язбережувальної діяльності у громадян різних вікових категорій, зокрема майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Тему роботи затверджено Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол №77/11 від 27.11.2019 року), уточнено Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 33/6 від 29.06.2022 року) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол № 5 від 30.11.2021 року).

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертація виконувалась в межах науково-дослідницьких тематик роботи: кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка «Теоретико-методологічні засади підготовки

фахівців дошкільної та початкової освіти в контексті соціальної мобільності» (номер державної реєстрації № 0116U001693), що підтверджує актуальність та цінність дослідження, кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка «Науково-педагогічні та організаційно-дидактичні засади формування освітнього простору вищої освіти України: історичні ретроспективи, зарубіжний досвід, інноваційні підходи та технології» (№ держреєстрації 0123U101507).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертаційна робота Вінарчук Н.М. є самостійно виконаним науковим дослідженням, у якому викладено авторське обґрунтування теоретико-методичних основ підготовки майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти. Основні результати досліджень Вінарчук Н.М. широко обґрунтовані, оскільки вони отримані в результаті складної аналітичної та експериментальної роботи.

Вінарчук Н.М. сформульовано власне визначення професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності як чітко організований систематичний процес, спрямований на формування загальних і фахових компетентностей, особистісного потенціалу, мотиваційної готовності для реалізації завдань здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти.

У роботі здійснено обґрунтований відбір критеріїв сформованості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в ЗДО: мотиваційний, когнітивний, особистісний, діяльнісний та розроблено їхні показники; рівнів сформованості професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти: високий, середній, низький. Визначено та обґрунтовано чотири групи психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти: організаційно-управлінські, організаційно-технологічні, організаційно-методичні, організаційно-педагогічні. У співавторстві з Мачинською Н.І., Лозинською С.В., Деркач Ю.Я. у статті [Theoretical and practical aspects of valeology – the constituents of the system of preschool education. Revista românească pentru educație multidimensională. 2021. Vol. 13, No 1.] – проаналізовано та виявлено ряд проблем, які виникають при організації фізкультурно-оздоровчої роботи. У статті [Формування здоров'язбережувальної компетенції дітей дошкільного віку засобами

інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник Львівського університету. Сер. педагогічна. 2021. Вип. 35. С. 14-21.] у співавторстві з Шоловій М.-Т.І. – охарактеризовано технології, що забезпечують формування здоров'язбережувальної компетентності здобувачів, у статті [Health-Saving and IC-Technologies in the Formation of a Socially Mobile Teacher in a Pandemic Condition. Scientific Bulletin of Mukachevo State University, 2021. Vol. 7, No 2. P. 70-78.] в співавторстві з Галукою О.С. та Шоловій М.-Т.І. – шляхи впровадження та використання здоров'язбережувальних технологій в освітніх закладах під час пандемії ковід-19.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором вирішень, висновків, рекомендацій

Основні результати досліджень Вінарчук Н.М. глибоко обґрунтовані, оскільки вони отримані в результаті складної аналітичної та експериментальної роботи. Дослідно-експериментальна робота підтверджує достовірність отриманих результатів. Дисертаційне дослідження здійснювалось протягом 2019 – 2024 рр. на базі: факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (довідка № 2515-11 від 02.10.2023 р.), факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (довідка № 17/17-2155 від 06.10.2023 р.), факультету історії, педагогіки та психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (довідка № 2342 від 01.11.2023 р.), факультету педагогічної освіти та соціальної роботи «Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-24/03/2799 від 27.10.2023 р.)

Дисертаційна робота відзначається аргументованістю, доказовістю, переконливістю, глибиною аналізу. Всі положення, висновки і пропозиції, представлені у дисертації, є науково обґрунтованими, мають теоретичне і практичне значення, містять конкретні рекомендації. Дисертантка уникає поверховості в науково-дослідницькій діяльності.

Дисертація становить завершене науково обґрунтоване та логічно викладене самостійне дослідження. Наукові положення і висновки перевірені за результатами апробації на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Достовірність й об'єктивність результатів дослідження перевірялася за допомогою статистичних методів оцінки експериментальних даних. За допомогою критерію узгодженості Пірсона (критерій згоди "хі-квадрат")

перевірено наявність суттєвої різниці між розподілами рівнів сформованості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної на констатувальному та контрольному етапах.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що вперше:

- здійснено теоретичний аналіз проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти;

- уточнено сутність базових понять дослідження: «підготовка», «професійна підготовка», «професійна підготовка майбутніх вихователів», «професійна готовність», «здоровий спосіб життя», «освітнє середовище», «здоров'язбережувальне середовище», «компетентність», «компетенція», «здоров'язбережувальна компетентність»;

- подано авторські означення понять «готовність», «професійна підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності в ЗДО».

- схарактеризовано критерії сформованості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти: мотиваційний, когнітивний, особистісний, діяльнісний та розроблено їхні показники;

- описано якісні характеристики рівнів сформованості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти: високий, середній, низький;

- розроблено модель підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здійснення здоров'язбережувальної діяльності в ЗДО.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Результати дисертаційного дослідження викладено у 19 публікаціях, з яких 5 статей опубліковано в наукових фахових виданнях України категорії «Б», 1 стаття у виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science.

6.1. Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Machynska N. I., Lozynska S. V., Dekach Y. Y., Vinarchuk N. M.. Theoretical and practical aspects of valeology – the constituents of the system of preschool education. Revista românească pentru educație multidimensională. 2021.

Vol. 13, No 1. URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/2972> [in English].
(*Особистий внесок здобувача: проаналізовано та виявлено ряд проблем, які виникають при організації фізкультурно-оздоровчої роботи*)

2. Vinarchuk N. M., Haliuka O. S., Sholovii M.T.-I. Features of Using Health-Saving and IC-Technologies in the Formation of a Socially Mobile Teacher in a Pandemic Condition. Scientific Bulletin of Mukachevo State University, 2021. Vol. 7, No 2. P. 70-78. URL: https://pp-msu.com.ua/web/uploads/pdf/Scientific%20Bulletin%20of%20MSU.%20Series%20Pedagogy%20and%20Psychology_2021_Vol.%207,%20No.%202_70-78.pdf [in English]. (*Особистий внесок здобувача: проаналізовано шляхи впровадження та використання здоров'язбережувальних технологій в освітніх закладах під час пандемії ковід-19*).

3. Вінарчук Н. М., Шоловій М.-Т. І. Формування здоров'язбережувальної компетенції дітей дошкільного віку засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник Львівського університету. Сер. педагогічна. 2021. Вип. 35. С. 14-21. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11318>. (*Особистий внесок здобувача: охарактеризовано технології, що забезпечують формування здоров'язбережувальної компетентності здобувачів*).

4. Вінарчук Н. М. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти як чинник фізичного розвитку дошкільника, збереження та зміцнення здоров'я. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 45, т. 1. С. 173-177. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/45_2021/part_1/28.pdf.

5. Вінарчук Н. М. Підготовка бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта (порівняльний аналіз освітніх програм). Вісник Львівського університету. Сер. педагогічна. 2023. Вип. 39. С. 17-25. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/12030>.

6. Вінарчук Н. М. Сучасний стан професійної підготовки майбутніх вихователів до здійснення здоров'язбережувальної діяльності в умовах закладу дошкільної освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. с. 207-211. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/68_2023/part_1/32.pdf.

6.2. Праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Вінарчук Н. М. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти в збереженні та зміцненні здоров'я дітей дошкільного віку. Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів: Перша науково-практична конференція студентів,

аспірантів та молодих учених 18 – 19 березня 2021 р. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С. 52-55.

2. Вінарчук Н. М. Проблема зміцнення, збереження здоров'я – важливий фактор всебічно гармонійного розвитку особистості дітей дошкільного віку. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. Вип. 6. С. 52-54.

3. Вінарчук Н. М. Формування основ здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. Вип. 5. С. 46-48.

4. Вінарчук Н. М. Використання здоров'язбережувальних технологій у закладах дошкільної освіти. Актуальні проблеми вищої професійної освіти : зб. наук. праць / за заг. ред. Л. В. Барановської. Київ : НАУ, 2021. С. 14.

5. Вінарчук Н. М. Технології формування здоров'язбережувальної компетенції у дітей дошкільного віку. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 9-10 листопада 2020. Херсон : Херсонський державний університет, 2020. С. 79-85.

6. Шумська Ю., Вінарчук Н. Здоров'язбережувальні технології як запорука збереження здоров'я дітей дошкільного віку. Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві : збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 жовтня 2021 року) / уклад. В. С. Бліхар. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 336- 338.

7. Вінарчук Н. М. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільника. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. Вип. 7. С. 55-57.

8. Вінарчук Н. М. Підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти. Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи : тези доповідей IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. С. 47-50.

9. Вінарчук Н. М. Професійна підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здоров'язбережувальної діяльності. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. Вип. 8. С. 64-66.

10. Вінарчук Н. М. Важливість формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку. Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів : матеріали Третьої (III) Всеукраїнської наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 13-14 квітня 2023 року). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. С. 57-61.

11. Вінарчук Н. М., Шоловій М.-Т. І. Формування здоров'язбережувального середовища закладу дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір. III Міжнародна конференція (м. Львів, 27 жовтня 2023 року). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. С. 123-126.

12. Вінарчук Н. М. Технології формування здорового способу життя майбутніх вихователів. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. Вип. 9. С. 63-65.

13. Вінарчук Н. М. Здоров'язбережувальні технології у просторі сучасного закладу дошкільної освіти. Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів : матеріали Четвертої (IV) Всеукраїнської наук.-практ. конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 22-23 лютого 2024 року). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. С. 59-61.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні теоретичні положення та висновки дисертаційного дослідження висвітлено у доповідях на науково-практичних конференціях і семінарах різного рівня:

- міжнародних конференціях – «Актуальні проблеми вищої професійної освіти» (м. Київ, 23 квітня 2021 р), «Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи» (м. Львів, 5-6 травня 2022 р); «Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір» (м. Львів, 27 жовтня 2023 року);
- всеукраїнських конференціях – «Актуальні проблеми фахової підготовки сучасного педагога» (м. Херсон, 10 листопада 2020 р), «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» (м. Харків, 13-14 травня 2021 р.), «Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві» (м. Львів, 22 жовтня 2021 р); «Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів» (м. Львів, 18-19 березня 2021 р.); «Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів»

- (м. Львів, 24-25 лютого 2022 р.); «Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів» (м. Львів, 22-23 лютого 2024 р.);
- звітних наукових конференціях факультету педагогічної освіти – за 2019 рік (м. Львів, 5 лютого 2020 р.), за 2020 рік (м. Львів, 5-6 лютого 2021 р.), за 2021 рік (м. Львів, 3-4 лютого 2022 р.); за 2022 рік (м. Львів, 07-08 лютого 2023 р.), за 2023 рік (м. Львів, 07-08 лютого 2024 р.);
  - регіональному семінарі-практикумі «Формування ключових компетентностей в умовах наступності дошкільної та початкової освіти» (м. Львів, 24 січня 2020 р);
  - науково-методичному семінарі – «Нова українська школа: теорія та практика», (м. Луцьк, 28 вересня 2021 р.);
  - Всеукраїнському онлайн-вебінарі «Буквар» як інструментарій компетентнісно орієнтованого навчання грамоти молодших школярів: шляхи ефективного впровадження в Новій українській школі (25 жовтня 2023 р);
  - психологічному семінарі «Діагностика і збереження психічного здоров'я» (м. Львів, 3 листопада 2021 р.);
  - науковому стажуванні "Академічна доброчесність" 05.05 – 15.06.2021 року, Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці» спільно із Вищим Семінаріумом Духовним університету UKSW (м. Варшава, 05 травня – 15 червня 2021р, 180 год).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Матеріали дослідження Вінарчук Н.М. можуть бути використані під час викладання освітніх компонентів нормативного та вибіркового циклу професійної та практичної підготовки початкового (короткого циклу) та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, а також в умовах проходження студентами різних видів практик.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі, де вони можуть бути застосовані

Результати дослідження можуть бути використані для: організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх вихователів спеціальності 012 Дошкільна освіта; оновлення освітніх програм професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах ЗВО; удосконалення змісту нормативних та

вибіркових компонентів освітньо-професійних програм підготовки майбутніх фахівців; підвищення кваліфікації та вдосконалення професійної майстерності вихователів закладів дошкільної освіти.

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

Дисертацію заслухано та обговорено на науковому семінарі кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 11 від 23.04.2024 року). У ході обговорення дисертації суттєвих зауважень, які стосуються суті роботи, не було висунуто.

Загальний висновок про відповідність роботи вимогам та підсумок по публікаціях.

На основі вищесказаного можна зробити такі висновки щодо поданої дисертаційної роботи:

1. За актуальністю обраної теми, обсягом, достовірністю та рівнем апробації отриманих результатів, науковою новизною, обґрунтованістю висновків, практичною цінністю дисертаційна робота «Підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності у закладах дошкільної освіти» відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 року № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2019 року № 759), та п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341 та від 19.05.2023 року № 502).

2. Дисертація відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка».

3. Наукові праці Вінарчук Наталії Миколаївни, опубліковані за результатами дисертаційної роботи, за кількістю та якістю відповідають 8-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341 та від 19.05.2023 року № 502).

4. Дисертація «Підготовка майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності у закладах дошкільної освіти» Вінарчук Наталії Миколаївни рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні наукового семінару,
завідувач кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи,
доктор педагогічних наук, професор

Олена КВАС

« 25 » 04 2024 року

Підпис проф. Олени КВАС засвідчую.

Вчений секретар
Львівського національного
університету імені Івана Франка,
доцент

Ольга ГРАБОВЕЦЬКА

Ольга ГРАБОВЕЦЬКА